Sözcükte Anlam / Söz Öbekleri - 3

1. Şiir yazmak, zamansız bir iştir; sanatçı an olur yarım bıraktığı şiiri bir çırpıda tamamlayıverir.

Bu cümledeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Kimsenin aklına gelmeyeni düşünen kişidir edebiyatçı.

B) Öyle bir zaman gelir ki satırlar dökülür yürekten kâğıda.

C) Şiir, kendisini yazdırır; şair, şiirle okur arasında aracıdır aslında.

D) Anlatılacak ne çok şey vardır, hepsini iki dizeyle anlatır bir şiir.

E) Şairin ilham beklemesi boşunadır, ilham davetsiz misafir gibidir zira.

2. Bir sanatçı yerli kodlarımızdan beslenen bir edebî anlayış oluşturmadıkça tarihe adını yazdıramaz.

Bu cümledeki “yerli kodlarımız” **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Özgün bir edebî kişilik

B) Sanatın toplumsal bir temele oturtulması

C) Gelenekten ilham alan sanat anlayışı

D) Tüm okurlara hitap eden bir üslup

E) Hiçbir edebî ekole bağlı olmayan bir edebî duruş

3. Edebiyatımızın gümrük kapısı olarak görülen bu dergi sayesinde pek çok sanatçımız geniş kesimlere seslenebilmiştir.

Bu cümledeki altı çizili sözle, söz konusu derginin hangi yönü vurgulanmıştır?

A) Edebiyat dergilerinin öncülüğünü yaptığı

B) Satış rakamlarıyla dikkat çektiği

C) Edebiyatçılara sayfalarını açtığı

D) Okur tarafında çok ilgi gördüğü

E) Sanatçıların dünya tarafından tanınmasını sağladığı

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kimi edebiyatçılar görüyorum gençler arasında; okurun gönlünü doyurmayı değil, kendi cebini doldurmayı düşlüyor. Bu gençler, ne yazık ki edebiyat dünyasında hep genç olarak kalacaklardır!

4. **Bu parçada geçen** “okurun gönlünü doyurmak” **sözüyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Okurun istediği konuları eserlerine yansıtmak

B) Okuyucunun takdir ettiği eserler ortaya koymak

C) Toplumsal meselelerle ilgili bir duyarlılığa sahip olmak

D) Eserlerinde biçimsel ögelere dikkat etmek

E) Sanat kaygısıyla eser vermek

5. **Bu parçadaki altı çizili sözle genç edebiyatçılar hakkında aşağıdakilerden hangisi belirtilmek istenmiştir?**

A) Okuyucunun isteklerini dikkate almayıp kendi sanat çizgilerini sürdürmeleri gerektiği

B) Kendilerinden sonra gelen edebî nesle öncü olacakları

C) Türk edebiyatının klasiklerini oluşturmaya aday oldukları

D) Edebî kişiliklerinin olgunlaşmayıp yerinde sayacağı

E) Anlamı ikinci plana alan tavırlarını değiştirmeleri gerektiği

6. Ahmet Kutsi Tecer, halk şairlerimizin yeraltındaki pek çok cevherini yüzeye çıkarmakla edebiyatımıza çok önemli faydalar sağlamıştır.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halk şiirinin geniş kitlelere sevdirilmesi

B) Ozanların henüz tanınmayan şiirleri

C) Keşfedilmeyi bekleyen halk şairleri

D) Halk şairlerinin modern şairler üzerindeki etkilerinin ortaya konulması

E) Halk edebiyatının anonim ürünlerinin yeniden değerlendirilmesi

7. Göz aydınlığı gençlerimizin yapacağı her çalışma bu ülkenin geleceğine konacak bir tuğladır aslında.

Bu cümledeki altı çizili sözle gençlerin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) En değerli hazinelerimizden biri olduğu
B) Çalışkanlıklarının fırsata çevrilmesi gerektiği
C) Değerlendirilmesi gereken bir potansiyel taşıdıkları
D) Önemli bir iş gücü oluşturdukları
E) Eğitim faaliyetlerinin öznesi oldukları

8. Sait Faik, modern öykümüzün kurucusu kabul edilmekle birlikte onun asıl dikkat çeken yönü ete kemiğe büründürdüğü kahramanlarıyla okurun karşısına çıkmasıdır.

Bu cümledeki altı çizili sözle Sait Faik'in öykü kahramanlarının hangi yönü vurgulanmıştır?

A) Genelde seçkin kişiler olmaları
B) Her an karşılaşılabilecek kimselerden seçilmeleri
C) Gerçeklikten uzak olmaları
D) Bireysel çatışmalar yaşayan, halktan kopuk insanlar olmaları
E) Sanatçının mesajını okura iletme görevini üstlenmeleri

9. Bir çocuğu öykü ya da romanda konuşturmak, yazarı bıçak sırtına sürer. Orada eğreti kalan bir söz, yazılanları aşağı düşürür.

Bu parçadaki altı çizili sözle çocukları öykü ya da romanda konuşturmanın hangi yönü vurgulanmıştır?

A) Riskli olduğu
B) Gereksiz görüldüğü
C) Okurun ilgisini çekemeyeceği
D) Dikkat çekici olabileceği
E) Yazarı geliştireceği

10. Çoğu zaman edebî metinlerin içine, tamamlamamız için bırakılan boşluklardan sızarız.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yorumlanabilen eserlerden daha çok keyif alındığı
B) Metnin, sanatçının yaşamından izler taşıdığı
C) Sanatçının edebî metni dış müdahalelere kapalı tuttuğu
D) Okurun, metni kendi yorumuyla zenginleştirdiği
E) Eserin sosyal yaşama dair mesajlar içerdiği

11. Neme lazım, yanına varmadan, hâlini demeden hakkında sürüp savurmak doğru değil; tefe koyarlar adamı.

Bu cümledeki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Hep benim istediğim olsun, dersen çevrende dost bulamaz olursun.
B) Akşama kadar kardeşim hakkında alaycı bir dille dedikodu yaptılar.
C) İnsanların nasıl bu kadar vurdumduymaz olabildiklerine şaşmamak elde değil doğrusu.
D) Çevremdekilerin yanlış yönlendirmeleriyle üniversitede hiç istemediğim bir bölümü okumak zorunda kaldım.
E) Kafamızı karıştıran her türlü şüpheden uzak dursaydık bunca yıpranmazdık.

12. Bugün tiyatroculuğumuzun üzerine ölü toprağı serpilmiş âdeta; geçmiş dönemleri, büyük ustaları, büyük eserleri görmek ne mümkün!

Bu cümledeki altı çizili sözle tiyatroculuğumuzla ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Verimsiz bir dönem yaşadığı
B) Halkın değerlerini anlatmadığı
C) Doğru metinlerin seçilmediği
D) Az sayıda eser sahnelendiği
E) İyi oyuncular çıkaramadığı

